

13.5 DYFARNU TEITL ATHRO: GWEITHDREFN AR GYFER DYFARNU ATHRAWON GWADD

PRIFYSGOL FETROPOLITAN CAERDYDD

DYFARNU TEITL ATHRO: GWEITHDREFN AR GYFER DYFARNU ATHRAWON GWADD

1. Cyflwyniad

1.1 Mae'r cofnod hwn yn y Llawlyfr Academaidd yn disgrifio'r gweithdrefnau a fabwysiadwyd gan Brifysgol Fetropolitan Caerdydd ar gyfer dyfarnu Cadeiriau Athrawon Gwadd.

2. Cymhwysedd

2.1 Dylai personau a enwebir ar gyfer eu penodi fel Athrawon Gwadd fod yn ysgolheigion nodedig ac fel arfer dylent fod eisoes yn Athrawon mewn prifysgolion eraill; nid yw'r rhai sydd wedi gadael eu prifysgol i ymgymryd â gwaith sydd yn ei hanfod yn academaidd y tu allan i'r brifysgol neu'r rhai sydd wedi ymddeol yn ddiweddar oherwydd gweithgarwch parhaus mewn 'cyflogaeth sefydlog mewn man arall,' yn gymwys ar gyfer teitl Athro Emeritws.

3. Meini Prawf Cadeiriau Athrawon Gwadd Prifysgol Fetropolitan Caerdydd

3.1 Rhaid i bob ymgeisydd ar gyfer swydd Athro Gwadd allu dangos y canlynol yn eu cais:

- (i) Cyfraniad eithriadol parhaus i hyrwyddo gwybodaeth drwy un neu unrhyw rai o'r canlynol ar y cyd:
  - a. Dysgu ac Addysgu wedi'i gefnogi gan dystiolaeth briodol: er enghraifft, portffolio o gyhoeddiadau a chyflwyniadau addysgeg pwysig, cynllunio'r cwricwlwm a dangosyddion pwysig cydnabyddedig ar lefel ryngwladol fel cymrodoriaeth addysgu genedlaethol, profiad allanol o werthuso dysgu ac addysgu (e.e. QAA) ac arian ar gyfer datblygiadau dysgu ac addysgu;
  - b. Ymchwil a gefnogir gan dystiolaeth briodol: er enghraifft, portffolio o gyhoeddiadau neu allbynnau ymchwil rhyngwladol helaeth a adolygwyd gan gymheiriaid perthnasol i'r ddisgyblaeth, ymchwil allanol sylweddol ac uchel ei fri wedi'i ariannu; goruchwylio ymchwil llwyddiannus a phrofiad arholi a dangosyddion pwysig cydnabyddedig megis gwobrau,

gwahoddiadau i gyflwyno prif gyflwyniadau rhyngwladol a gwasanaethu mewn sefydliadau, byrddau a phwyllgorau allanol;

- c. Arloesi a gefnogir gan dystiolaeth briodol: er enghraifft, portffolio o allbynnau pwysig sy'n berthnasol i weithgareddau trosglwyddo gwybodaeth, arloesi neu entrepreneuriaeth, record sylweddol o gyllid allanol ar gyfer arloesi; ymelwa ar eiddo deallusol a dangosyddion pwysig cydnabyddedig ar lefel rhyngwladol fel rolau cynghori allanol amlwg a chyllid ar gyfer prosiectau arloesi; a,

- (ii) Phrofiad sylweddol o arweinyddiaeth a/neu reoli sy'n gysylltiedig â'r maes academaidd sy'n berthnasol i gais yr ymgeisydd unigol.

4. Y Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr

4.1 Mae gan Y Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr y grym i ystyried ceisiadau ar gyfer Cadeiriau Personol.

4.2 Cyfansoddiad y Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr yw:

- Llywydd ac Is-Ganghellor (Cadeirydd)
- Dirprwy Is-Ganghellor Academaidd
- Dirprwy Is-Ganghellor Ymchwil ac Arloesi
- Dirprwy Is-Ganghellor Gwella Myfyrwyr
- Tri Athro wedi'u hethol gan y Bwrdd Academaidd.

4.3 Bydd y tri aelod etholedig yn gwasanaethu ar y Pwyllgor am gyfnod o ddwy flynedd gyda'r posibilrwydd o ailbenodi am hyd at gyfanswm o bedair blynedd yn barhaus.

4.4 Bydd gan y Pwyllgor hefyd yr opsiwn i gyfethol aelodau mewnol dros dro i'r Pwyllgor lle bo hynny'n briodol.

4.5 Mae'n ofynnol i holl aelodau'r Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr ddatgan unrhyw wrthdaro buddiannau mewn perthynas ag ymgeiswyr ar ddechrau pob cyfarfod Pwyllgor.

5. Gweithdrefn Ddyfarnu

5.1 Ystyrir ceisiadau ar gyfer teitl Athro Gwadd ar ddwy adeg yn y flwyddyn academaidd yn ystod tymhorau'r hydref a'r gwanwyn. Cyhoeddir dyddiadau cyflwyno yn flynyddol ar wefan Adnoddau Dynol.

Llawlyfr Academaidd 2018/19 – Cyfrol 1 – 13.5 – Dyfarnu Teitl Athro: Gweithdrefn ar gyfer Dyfarnu Athrawon Gwadd – Cyflwynwyd yn gyntaf 26.05.99; addaswyd 21.06.06, 01.11.11, 15.11.13, 12.09.14, 22.04.16, 01.01.18; addaswyd ddiwethaf 14.11.18

- 5.2 Dylai ymgeiswyr gyflwyno cais yn ysgrifenedig i Adnoddau Dynol, wedi'i gyfeirio at y Llywydd a'r Is-Ganghellor. Dylai'r cais gynnwys cyfiawnhad manwl ar gyfer y dyfarniad o heb fod yn fwy na phedair tudalen A4 mewn teip safonol gan gyfeirio'n glir at y meini prawf a nodwyd yn adran 3, ynghyd â curriculum vitae llawn. Dylai ymgeiswyr wneud y canlynol yn glir yn eu cais:
- (i) Pa rai o'r dangosyddion datblygu gwybodaeth yn 3.1(i) y mae eu cais yn canolbwyntio'n bennaf arnynt (h.y., dysgu ac addysgu, ymchwil, arloesi) ynghyd â gwybodaeth ychwanegol sy'n mynd i'r afael â'r dangosyddion sy'n weddill;
  - (ii) Teitl Athro arfaethedig yr ymgeisydd os caiff ei ddyfarnu (e.e., *Athro Gwadd Seicoleg*).
- 5.3 Dylai'r cais gynnwys enwebiad ysgrifenedig llawn a manwl gan Ddeon Ysgol yr ymgeisydd (neu unigolyn cyfatebol). Bydd enwebiadau o'r fath yn cynnwys manylion am y rôl y bydd y person a enwebwyd yn perfformio yn yr Ysgol neu o fewn Prifysgol Fetropolitan Caerdydd yn ystod cyfnod y penodiad. Dylai Deon ysgol hefyd anfon enwau tri chanolwr.
- 5.4 Bydd y Pwyllgor yn ystyried cais yr ymgeisydd, ynghyd â'r geiradaon a gafwyd a gwneud penderfyniad ar y cyd. Hefyd bydd ganddynt bŵer i argymhell, os bydd angen, y dylid cael cyngor allanol ychwanegol ar wahân.
- 5.5 Os bydd y Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr yn penderfynu dyfarnu'r teitl, bydd Adnoddau Dynol yn cadarnhau hyn yn ysgrifenedig i'r unigolyn. Bydd y Bwrdd Academaidd hefyd yn cael gwybod am y dyfarniad.

6. Amodau

- 6.1 Bydd y penodiad am gyfnod o hyd at bum mlynedd yn y lle cyntaf gyda'r posibilrwydd o ailbenodi am gyfnodau tebyg fel y cymeradwywyd gan y Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr ac yn amodol ar gais yr Ysgol berthnasol a chytundeb yr unigolyn dan sylw.
- 6.2 Gallai'r Ysgol berthnasol drefnu mynediad i TG a gwasanaethau Llyfrgell ac i adeiladau'r Brifysgol yn ôl yr angen. Gall Athrawon Gwadd ddefnyddio eu teitl mewn perthynas â'r Brifysgol at ddibenion cyhoeddi/cyhoeddusrwydd ond nid yw'r teitl yn awgrymu unrhyw statws cyflogaeth neu hawl i gydnabyddiaeth.

- 6.3 Mae Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr Prifysgol Fetropolitan Caerdydd yn cadw'r hawl i ddirymu'r teitl Athro Gwadd ar unrhyw adeg. Caiff y Bwrdd Academaidd ei hysbysu am dynnu'r teitl yn ôl a'r dyddiad y daeth i rym.
- 6.4 Ni chaiff personau a benodir fel Athrawon Gwadd weithredu fel arholwyr allanol ym Mhrifysgol Fetropolitan Caerdydd.
- 6.5 Os dymuna Athro Gwadd wneud cais am swydd wag gyda Met Caerdydd, bydd angen mynd drwy broses recriwtio ffurfiol yn seiliedig ar y weithdrefn Cadair Bersonol allanol. Nid oes unrhyw ofyniad i Athro Allanol eistedd ar y panel cyfweld, gan y byddai barn allanol eisoes wedi'i cheisio fel rhan o weithdrefn yr Athro Gwadd.

7. Cyfle Cyfartal

- 7.1 Yn unol â Pholisi Cyfle Cyfartal Prifysgol Fetropolitan Caerdydd, mae'r Brifysgol yn ymrwymedig i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth yn ei holl weithgareddau. Fel y cyfryw, bydd unigolion yn cael eu dyrchafu ar sail eu rhinweddau a'u galluoedd. Bydd y Pwyllgor Cadeiriau Athrawon a Darllenwyr yn ystyried amgylchiadau nad ydynt yn rhai academaidd a allai fod wedi cyfyngu neu oedi datblygiad gyrfa broffesiynol ymgeisydd o ran swm yn hytrach nag ansawdd yr allbynnau a'r gweithgareddau sy'n gysylltiedig â'r teitl.